

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na neverejnom zasadnutí v Bratislave dňa 13. júna 2012 v trestnej veci obvineného **P. B. pre prečin zanedbania povinnej výživy** podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., o dovolaní, ktoré podal obvinený P. B., zastúpený obhajcom JUDr. D. M., advokátom v Prievidzi, proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13. apríla 2011, sp. zn. 23Tos 24/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného P. B. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Trestným rozkazom Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 25. októbra 2010, sp. zn. 3T 185/2010, bol obvinený P. B. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

hoci je podľa Zákona o rodine povinný prispievať na výživu svojich maloletých detí P. M. a M. B. a rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. 13P/274/2006, z 23. augusta 2006, právoplatným 5. septembra 2006, bol zaviazaný s účinnosťou od 1. apríla 2005 prispievať na výživu svojho syna, maloletého P. M., nar. X., sumou 1 000 Sk (33,19 €) mesačne a na syna, maloletého M. B., nar. X., sumou 900 Sk (29,87 €) mesačne vždy vopred najneskôr do 5-teho dňa v mesiaci k rukám matky detí A. M., nar. X., bytom B. X., P. a nedoplatky na výživnom za obdobie od 1. apríla 2005 do 31. augusta 2006 vo výške 27 200 Sk (902,87 €), súd povolil obvinenému splácať v mesačných splátkach po 300 Sk (19,96 €) pod stratou výhody poskytnutých splátok, tak napriek tomu sa svojej vyživovacej povinnosti v P. v období od 1. mája 2006 do 20. októbra 2010 úmyselne vyhýbal tým, že hoci

bol po väčšinu uvedeného obdobia zamestnaný a mal príjem zo zamestnania, vyživovaciu povinnosť si riadne v plnej výške neplnil a vyživovaciu povinnosť u zamestnávateľov si nenahlásil, pričom na výživné zaslal 15. decembra 2007 3 000 Sk (99,58 €), 7. januára 2008 3 000 Sk (99,58 €), 30. júla 2009 a 7. septembra 2009 zaplatil po 155 €, 6. novembra 2009 224,7 €, v dňoch 3. decembra 2009, 30. decembra 2009, 9. marca 2010, 9. apríla 2010, 4. mája 2010 a 2. júla 2010 zaplatil po 155 €, v júni a auguste 2010 zaplatil po 155 € a v septembri 2010 zaplatil 80 €, v dôsledku čoho na výživnom za obdobie od 1. mája 2006 do 25. októbra 2010 dlhoval sumu vo výške 2.144,27 € A. M..

Bol mu za to uložený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený P. B. odpor, ktorý Okresný súd v Prievidzi uznesením zo dňa 21. januára 2011, sp. zn. 3T 185/2010, podľa § 355 ods. 5 Tr. por. odmietol ako podaný oneskorene.

Proti tomuto uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 21. januára 2011, sp. zn. 3T 185/2010, podal obvinený P. B. sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 13. apríla 2011, sp. zn. 23Tos 24/2011, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol ako nedôvodnú.

Obvinený P. B., prostredníctvom svojho obhajcu, podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 13. apríla 2011, sp. zn. 23Tos 24/2011, dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods.1 písm. c/ Tr. por., teda že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

Uviedol v ňom, že trestný rozkaz Okresného súdu v Prievidzi mu bol doručený dňa 2. novembra 2010, pričom on proti tomuto trestnému rozkazu Okresného súdu v Prievidzi podal odpor dňa 8. novembra 2010 na pošte, ktorý však omylom adresoval Okresnej prokuratúre v Prievidzi a jeho podanie bolo zo strany prokuratúry postúpené a doručené príslušnému súdu až 19. januára 2011. Taktiež uviedol, že si je vedomý, že v súlade s poučením uvedeným na predmetnom trestnom rozkaze mal podaný odpor adresovať priamo

súdu, avšak podľa jeho názoru je potrebné považovať lehotu na podanie odporu za zachovanú aj vtedy, ak odpor podal včas na pošte a adresoval ho okresnej prokuratúre. Ďalej uviedol, že ustanovenie § 63 ods. 6 písm. a/ Tr. por. je možné reštriktívne vyložiť aj tak, že podmienka adresovania podania orgánu, u ktorého sa má podať, alebo ktorý má vo veci rozhodnúť, sa vzťahuje len na prípad, keď týmto orgánom je policajt. Ak by bol zámer zákonodarcu vzťahovať túto podmienku na všetky vymenované orgány, tak by použil presnejšiu formuláciu príslušného zákonného ustanovenia, napr. „u ktorého z týchto orgánov sa má podať, alebo ktorý z nich má vo veci rozhodnúť“. Odmietnutím odporu ako oneskorene podaného v rozpore so zákonom, bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, ktorý sa tak nemal možnosť pred súdom vyjadriť ku skutku, ktorý sa mu kladie za vinu.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd rozhodol, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23Tos 24/2011, zo dňa 13. apríla 2011 bol porušený zákon, a aby toto rozhodnutie zrušil a prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného zaslala svoje vyjadrenie prokurátorka Okresnej prokuratúry v Prievidzi, v ktorom uviedla, že právo obvineného na obhajobu v predmetnej veci nebolo porušené. Obvinený bol v každom štádiu trestného konania poučený o svojich právach a bolo mu umožnené ich v trestnom konaní plne uplatniť. Trestný rozkaz obsahoval jasné poučenie o lehote a mieste podania opravného prostriedku. Omyl obvineného pri podávaní opravného prostriedku, ktorý mal za následok zmeškanie lehoty na jeho podanie, nemôže byť posúdený ako nerešpektovanie práva obvineného zo strany orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu. Navrhla preto, aby Najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. B. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania na úvod skúmal, či boli splnené primárne podmienky uvedené v Trestnom poriadku v ustanovení § 368 a nasl. Tr. por. na začatie dovolacieho konania a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 Tr. por. účinného do 31. augusta 2011 v zmysle § 567j ods. 6 Tr. por.), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania (§ 373 a § 374 Tr. por.). Tieto okolnosti boli zistené pri predbežnom preskúmaní dovolania (§ 378 Tr. por.), ale zároveň bolo konštatované,

že absentuje podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., že totiž oprávnená osoba môže toto podať len vtedy, ak využila svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že predmetný trestný rozkaz Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 25. októbra 2010, sp. zn. 3T 185/2010, bol obvinenému B. doručený dňa 2. novembra 2010 (č.l. 143). Obvinený B. podal dňa 4. novembra 2010 „žiadosť o zrušenie trestného odsúdenia“ (č.l. 159-160), čo v zmysle § 62 ods. 1 Tr. por. možno považovať za odpor proti trestnému rozkazu, avšak toto podanie adresoval Okresnej prokuratúre v Prievidzi (č.l. 161), kde bolo toto podanie prijaté podateľňou 8. novembra 2010 (č.l. 159). Dňa 17. januára 2011 odstúpila Okresná prokuratúra v Prievidzi podanie obvineného B. Okresnému súdu v Prievidzi, pričom toto podanie bolo prijaté podateľňou okresného súdu dňa 19. januára 2011 (č.l. 158). Následne Okresný súd v Prievidzi uznesením zo dňa 21. januára 2011, sp. zn. 3T 185/2010, podľa § 355 ods. 5 Tr. por. odmietol odpor obvineného ako podaný oneskorene. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal obvinený P. B. sťažnosť, ktorú Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 13. apríla 2011, sp. zn. 23Tos 24/2011, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol ako nedôvodnú.

Tu treba poznamenať, že krajský súd nepreskúmaval rozhodnutie prvostupňového súdu z vecnej stránky, pretože vecnému prieskumu bránilo nesplnenie procesnej podmienky, a to včasné podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu prvostupňového súdu.

V zmysle § 63 ods. 6 písm. a/ Tr. por. lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote podané na pošte a adresované súdu, prokurátorovi alebo policajtovi, u ktorého sa má podať, alebo ktorý má vo veci rozhodnúť.

V zmysle § 355 ods. 1 Tr. por. druhá veta, odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia.

Dovolací súd na tomto základe konštatuje, že obvinený svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok proti predmetnému trestnému rozkazu, ktorým je odpor, nevykonal zákonom predpísaným spôsobom. Pritom bol v predmetnom trestnom rozkaze okresného súdu riadne poučený o práve podať odpor v zmysle § 355 ods. 1 Tr. por.

Záverom možno dodať, že reštriktívny výklad ustanovenia § 63 ods. 1 písm. a/ Tr. por., ktorý uviedol obvinený vo svojom dovolaní nie je akceptovateľný. Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie R 29/1988, podľa ktorého ak je podanie adresované inému orgánu činnému v trestnom konaní (súdu) alebo síce správneho druhu orgánu, ale miestne či vecne nepríslušnému, a v dôsledku toho dôjde (je postúpené) príslušnému orgánu na rozhodnutie po uplynutí zákonnej lehoty, nie je lehota zachovaná ani vtedy, keď bolo podanie doručené nesprávneho druhu orgánu alebo vecne či miestne nepríslušnému orgánu včas, teda v lehote.

V rozhodovanej veci teda nebola splnená podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., pričom ide o chybu neodstrániteľnú. Najvyšší súd preto na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci dovolanie obvineného P. B. podľa § 382 písm. d/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 13. júna 2012

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová